

Warszawa, dnia 20 marca 2024 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZKF.624.138.2024

Partie polityczne
Komitety Wyborcze

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z licznymi informacjami o umieszczaniu w materiałach wyborczych komitetów wyborczych nazw, skrótów nazw i symboli graficznych podmiotów (m.in. partii politycznych i stowarzyszeń), które nie utworzyły ani nie współtworzyły danego komitetu, a także umieszczaniu takich nazw, skrótów nazw i symboli graficznych w materiałach wykorzystywanych przez wyborców prowadzących agitację wyborczą w trybie art. 106 § 1 Kodeksu wyborczego, zwraca uwagę na to, że **komitety wyborcze nie mogą zamieszczać w swoich materiałach wyborczych nazw, skrótów nazw i symboli graficznych partii politycznych, stowarzyszeń i organizacji społecznych innych niż te, które utworzyły dany komitet wyborczy (np. w celu wskazania, że podmioty te popierają komitet lub jego kandydatów). Zgodnie z art. 426 § 6 Kodeksu wyborczego w zgłoszeniu listy kandydatów można wносить o oznaczenie kandydatury nazwą lub skrótem nazwy partii politycznej lub organizacji popierającej kandydata. Oznaczenia takie zamieszcza się w obwieszczeniach o zarejestrowanych listach kandydatów. Jest to jedyna dopuszczalna forma informowania o poparciu udzielonym danemu kandydatowi przez inny podmiot niż komitet wyborczy, który zgłosił tego kandydata.**

Nazw, skrótów nazw i symboli graficznych komitetów wyborczych, jak i partii politycznych, nie mogą wykorzystywać także wyborcy prowadzący agitację wyborczą w trybie art. 106 § 1 Kodeksu wyborczego. Jeżeli wyborca, w tym trybie prowadzi agitację wyborczą nie może posługiwać się przy tym symbolami komitetów wyborczych oraz partii politycznych czy organizacji, które utworzyły komitety wyborcze.

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca uwagę, że nazwa komitetu wyborczego i partii politycznej, oficjalne skróty tych nazw oraz symbole graficzne komitetów wyborczych i partii politycznych podlegają ochronie prawnej. Ich użycie bez zgody komitetu czy partii politycznej lub organizacji, także tych, które utworzyły te komitety wyborcze, oznaczałoby naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

W takich przypadkach, czy to komitety wyborcze, czy też partie polityczne, których nazwy, skróty nazw lub symbole graficzne zostały użyte bez ich zgody, powinny powiadomić właściwe w tych sprawach organy ścigania. W innych przypadkach zachodzić może domniemanie formalnego lub nieformalnego porozumienia komitetu czy partii politycznej, które takich zawiadomień nie złożyły, z innymi komitetami czy wyborcami posługującymi się bez zgody komitetów czy partii ich nazwami, skrótami nazw lub symbolami, w celu – z jednej strony wspierania kandydatów innych komitetów wyborczych, a przez to także komitetów, z których kandydaci ci ubiegają się o mandaty radnych czy wójta, a z drugiej – w celu zwiększania popularności tych komitetów czy partii, których nazwy, skróty nazw lub symbole graficzne zostały wykorzystane – rzekomo – bez ich zgody.

Umieszczanie w materiałach jednego komitetu nazw, skrótów nazw lub symboli graficznych innych komitetów wyborczych stanowiłoby nieuprawnioną kampanię komitetu prowadzoną na rzecz kandydatów innego komitetu, co nie mieści się w celach działalności komitetu wyborczego, a ponoszenie wydatków na taki cel byłoby naruszeniem art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego.

Jednocześnie działanie takie mogłoby zostać uznane za przyjęcie przez komitet wyborczy niedozwolonej korzyści majątkowej o charakterze niepieniężnym, innej niż wymienione w art. 132 § 5 i 133 Kodeksu wyborczego, polegającej na budowaniu popularności i rozpoznawalności komitetu, którego nazwa, skrót nazwy lub symbol graficzny zostały wykorzystane. Jednocześnie Kodeks wyborczy w art. 131 § 1 ustanawia jednoznaczny zakaz udzielania korzyści majątkowych przez jeden komitet wyborczy innemu komitetowi wyborczemu.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje ponadto, że wykorzystanie przez wyborców symboli komitetów wyborczych czy symboli partii politycznych, które utworzyły komitety wyborcze w danych wyborach, za zgodą komitetu wyborczego oznaczałoby, że nie jest to już agitacja wyborcza prowadzona przez wyborcę na podstawie art. 106 § 1 Kodeksu wyborczego, ale agitacja wyborcza komitetu wyborczego, prowadzona z wykorzystaniem materiałów wyborczych tego komitetu i jako taka wykazana powinna zostać w dokumentacji, także finansowej, komitetu wyborczego.

W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza przypomina to, na co zwracała już w przeszłości uwagę, a mianowicie, że zarówno partie polityczne, jak komitety wyborcze powinny powstrzymać się od działań polegających na udostępnianiu przez nie powszechnie, w tym w Internecie, materiałów агitacyjnych przeznaczonych do druku czy dalszego rozpowszechniania. Takim działaniem partia polityczna lub komitet wyborczy

tworzyłyby bowiem zagrożenie wykorzystaniem tych materiałów w sposób niezgodny z przepisami ustaw. Materiały takie mogą bowiem zostać powielone przez podmioty nieuprawnione do świadczenia nieodpłatnych usług na rzecz partii politycznej czy komitetu wyborczego, co jest istotne w kontekście tego, że komitety wyborcze nie mogą w ogóle przyjmować tego rodzaju nieodpłatnych świadczeń.

Konsekwencją takich działań może być uznanie, że partia polityczna lub komitet wyborczy, z własnej inicjatywy pozbawiając się wpływu na sposób wykorzystania tych materiałów, przyjęły niedozwolone korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym. Działanie takie naruszałoby również zasady jawności finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych, ponieważ partia polityczna lub komitet wyborczy nie byłyby w stanie ustalić wartości tych działań, a tym samym nie mogłyby wykazać tych wartości w ich sprawozdaniach finansowych (zob. wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29 maja 2023 r., ZPOW.501.3.2023, w sprawie korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym przekazywanych na rzecz partii politycznych i komitetów wyborczych – <https://www.pkw.gov.pl/aktualnosci/wyjasnienia-stanowiska-komunikaty/wyjasnienia-w-sprawie-korzysci-majatkowych-o-charakterze-niepieniężnym-przekazywanych-na-rzecz-parti>).

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla, że konsekwencjami niezgodnego z prawem finansowania działalności komitetu wyborczego, w tym przeznaczania przez komitet wyborczy środków na cele niezwiązane z jego działalnością, a także przyjmowania przez komitet niedozwolonych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym mogą być: odrzucenie sprawozdania finansowego komitetu, przypadek korzyści majątkowych przyjętych przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego lub ich równowartości, odrzucenie sprawozdania finansowego partii politycznej tworzącej lub współtworzącej komitet wyborczy, utrata lub pomniejszenie środków z budżetu państwa ewentualnie przysługujących partii politycznej. Niezgodne z prawem finansowanie komitetu wyborczego może skutkować też sankcjami karnymi, o których mowa w przepisach karnych Kodeksu wyborczego.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak